

Liturgiesuggesties bij het jaartheme & Dankdag

Het jaartheme is 'Aan tafel!' en tijdens Dankdag wordt het thema duurzaamheid aangedragen. Hier zijn enkele liturgiesuggesties verzameld om met deze twee thema's aan de slag te gaan.

Onderdeel van programma

Aan tafel! - Van de Maaltijd van de Heer naar de tafel van verbinding

Thema

Jaartheme & Startzondag

Voor wie

Alle leeftijden

Duur

20+ minuten

Het jaartheme 2022-2023 van de Protestantse Kerk is 'Aan tafel!' en tijdens Dankdag wordt het thema duurzaamheid aangedragen. Hieronder zijn enkele liturgiesuggesties verzameld bij beide thema's.

Bijbelgedeelten

- Psalm 104: 27-28
- Exodus 16
- Mattheüs 6:25-34
- Marcus 6:30-44

Ter overdenking

Als we samen aan tafel gaan, dan is er één ding dat ons daar samen brengt: het eten. En juist daar hebben we het in de kerk niet zo vaak over. Terwijl juist dat voedsel ons verbindt. Met elkaar, met de schepping en met onze Schepper. Dat is iets wat we verstandelijk wel weten, maar vaak niet zo sterk ervaren. Ons voedsel kopen we, verpakt en voorbereid, in de supermarkt, en is het hele jaar rond beschikbaar van over de hele wereld. We weten maar weinig van wat er bij komt kijken dit voedsel te telen en het eten van een pakje nasimix leidt nu niet direct tot het voelen van verbinding met elkaar, de schepping en de Schepper. Het is bovendien moeilijk om te beseffen hoe kwetsbaar en afhankelijk we eigenlijk zijn, als alles zo voor het grijpen lijkt te liggen.

Het is echter vast niet voor niets dat Jezus juist een *maaltijd* koos om Hem te gedenken. Misschien is het de moeite waard om dus ook eens in te zoomen op dit onderwerp.

In Genesis 1 krijgt de mens de taak om de hof te bewerken (letterlijk: het voorzien in haar behoeften) en bewaren (letterlijk: door inzicht en wijsheid voor de toekomst behouden). Zo is de schepping geordend. Vraag je een boer ernaar hoe dit in de praktijk werkt, dan zal hij dit beamen: als je het bodemleven voedt, dan reageert die bodem met het voeden van planten, dieren en mensen. Het bewerken en bewaren is daarmee een daad van geloof: we vertrouwen erop dat Gods aarde ons voedt, als wij onze roeping van bewerken en bewaren vervullen.

Het uitspreken van onze dankbaarheid aan de Schepper aan het begin van de maaltijd is een erkenning van deze afhankelijkheid. Hoe we in de praktijk omgaan met voedsel in onze samenleving is dat niet altijd. Je moet het ook maar durven: geven zonder garantie dat je iets terugkrijgt. Melkveehouder Gerard Top verwoordde het zo: 'Je kunt op 2 manieren naar een stuk grond kijken. Je kunt je richten op wat *jij uit de grond nodig hebt* en proberen dat perfect te regelen met kunstmest, pesticiden, etc. Maar je kunt ook naar de miljoenen diertjes onder de grond kijken. Als je die voedt, dan geven ze je een goede oogst terug. *Maar daar moet je dan wel op durven vertrouwen.*

Ten diepste maakt God eenzelfde sprong in het diepe door Zijn menswording. Jezus gaf zichzelf volkomen, zonder garantie van succes. Hij deelde zijn Lichaam aan ons uit en ging daarmee de ultieme verbinding met ons aan. Je moet het maar durven. Wij mogen Hem volgen en vanuit eenzelfde vertrouwen en liefde geven en delen, in onze relatie met elkaar, maar ook in hoe we de aarde bewerken en bewaren. Dan rest slechts de vraag: durven we dat aan?

Gespreksvragen

- Speelt jouw geloof een rol in hoe je omgaat met voedsel?
- Wat is voor jou een voorbeeld van respectvol omgaan met voedsel?
- Vind je het belangrijk om te bidden voor het eten? Waarom wel/ niet?
- Wat maakt het moeilijk om te vertrouwen op de bijbelse belofte die we lezen in Mattheüs 6:33?

Lydia van Maurik

Korte teksten

- 'Geef ons heden ons dagelijks brood.'
Al het leven ziet uit naar en vraagt om het dagelijkse brood. Brood dat God geeft op de juiste tijd, genoeg voor een dag. Mens en dier vragen er om, gelijkberechtigd vanuit de schepping. Zo veronderstelt het gebed van mens en dier het delen van voedsel. Dat vraagt om delen van ruimte. Die ruimte is er wanneer wij om niet meer vragen dan het genoeg. Het genoeg verzadigt voor leven en welzijn. (Bron: scheppingvieren.nl)

- Ghandi: De aarde biedt genoeg voor een ieders behoefte. Niet voor een ieders hebzucht.
- Franciscus stuurde zijn broeders uit bedelen.
Dat vonden ze niet gemakkelijk.
Liever je voedsel verdienen dan je afhankelijk maken van de goedheid van anderen.
Maar Franciscus zag dat anders.
Bedelen, zo legde hij zijn broeders uit,
is “bij de Heer aan tafel gaan”,
is ingaan op de uitnodiging van de Allerhoogste
om je door Hem te laten voeden.
Godsvertrouwen.
Het houdt de erkenning in dat je zonder de ander die jou te eten wilt geven, niet kunt bestaan.
Zo wordt voeding een sociaal en een religieus gebeuren.
Daarbij verbood Franciscus zijn broeders
om meer bij elkaar te bedelen, dan ze voor één dag nodig hadden.
Geen voorraden aanleggen.
Stel je leven niet veilig op eigen houtje, vertrouw op de Heer,
de Gever van al het goede
die Zich in de gave van de ander naar jou toewendt
Bij de Heer aan tafel gaan’.
Overduidelijk is dat voor wie op zondag in de kerk brood en wijn met elkaar delen
en zich verbinden met Hem die ons in dat eenvoudig voedsel nabij is.
Maar ook als je weer thuis bent,
straalt iets van deze heiliging van het voedsel af op je maaltijd die je gebruikt.
Door te eten én door te eten te geven
verbind je je niet alleen
met heel de schepping die dat voedsel heeft voortgebracht,
niet alleen met alle mensen die in een lange keten van geschiedenis dat eten hebben
gezaaid, geoogst en bereid,
je verbindt je ook met de Eeuwige, de Heer van hemel en aarde die zich in voedsel naar jou
toebuigt.

Guy Dilweg (bron: scheppingvieren.nl)

Liederen

- [Voor ieder van ons een plek aan de tafel](#)
- [God die leven hebt gegeven](#)
- [Zolang er mensen zijn op aarde, Huub Oosterhuis](#)

Liedjes voor kinderen

Liedjesbijbel deel 2:

Avondmaalliedje en Dromen over later (lange tafel) zijn heel toepasselijk. Staan beide op [spotify](#) en komen later dit jaar op youtube.

- **Avondmaalliedje**

We zitten aan de tafel,
we delen brood en wijn.
In dit eten en dit drinken
wilt u bij ons zijn.

Help mij te begrijpen
wat u deed voor mij,
toen u uw lichaam deelde
zoals wij brood en wijn.

Halleluja, halleluja...

We zitten aan de tafel,
we delen brood en wijn.
In dit eten en dit drinken
komt u heel dichtbij.

Leer ons u te danken
voor wat u aan ons geeft
en weer uit te delen
aan wie het nodig heeft.

- **Dromen over later**

Goede God, het doet me pijn,
dat zo veel mensen hier niet zijn.
Hun stoelen, kijk, ze blijven leeg.
Waarom eten ze niet mee?

Goede God, dit vind ik gek:
niet iedereen krijgt hier een plek,
niet iedereen krijgt hier een kans.
Het leven lijkt een stoelendans.
Maar kijk, wat komt daar aan...

*Daar is een lange, lange, lange, lange tafel,
die Jezus heeft gebouwd.
En aan die lange, lange, lange, lange tafel
staat ook een stoel voor jou.*

Goede God, ik schuif wat op,
zodat het nu al beter klopt.
De tafel is straks groot genoeg,
dat is precies wat ik u vroeg.

Goede God, ik deel mijn bord,
zodat het nu al later wordt.
Want straks eet ik met iedereen
en niemand zit dan nog alleen.
Ja, kijk, wat komt daar aan...

*Daar is een lange, lange, lange, lange tafel,
die Jezus heeft gebouwd.*

*En aan die lange, lange, lange, lange tafel
staat ook een stoel voor jou.*

Een stoel voor mama, een stoel voor papa,
een stoel voor oma en voor opa.

Een stoel voor Eva, een stoel voor Adam,
een stoel voor Sara en Abraham.

Een stoel voor Jakob, een stoel voor Jozef,
een stoel voor ieder van z'n broers.

Een stoel voor Mozes, een stoel voor Mirjam,
een stoel voor wie je maar bedenken kan.

Gebeden

- God van de schepping,
Wij danken U, Schepper van hemel en aarde.
Wij danken dat U ons mensen schiep uit aarde. De aarde die ons voedt.
Wij danken U voor het leven dat U geeft, elke dag opnieuw.
Leven dat mag bloeien, tot Uw eer.

Wij danken U dat U ons aan elkaar hebt gegeven: zon, maan, sterren, aarde, water, land,
planten, vogels, vissen, dieren en mensen. In afhankelijkheid van elkaar en van U.

Wij danken U dat wij Uw aarde mogen bewerken en bewaren.

Leer ons dit te doen vanuit Uw liefde en vanuit ontzag voor het wonder van het leven en in
het licht van de Eeuwigheid.

(Lydia van Maurik)

- **Zegenbede**
Moge God ons zegenen met wijsheid
om voor de aarde te zorgen.
Moge God ons zegenen met liefde
om nieuw leven voort te brengen.
Moge God ons zegenen met hoop
om te werken
aan een nieuwe aarde
in het licht van de eeuwigheid.
Bron: scheppingvieren.nl

